

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2025-11-20

Diarienummer:
OSN-2025-00880

Handläggare:
Daniel Rosenfeld

Riktlinjer för LSS

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** ge förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på riktlinjer för LSS i enlighet med föredragningen.

Ärendet

Förvaltningen föreslås ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för biståndsbedömning enligt LSS. Riktlinjerna ska säkerställa att omsorgsnämnden främjar och inte begränsar möjligheten för enskilda att få LSS-insatser.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningen

Föredragning

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslagstiftning som bygger på att varje beslut ska grundas på en individuell behovsbedömning. Lagstiftningens syfte är att säkerställa goda levnadsvillkor och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Besluten ska alltid utgå från den enskildes behov och livssituation och får därför inte styras av generella begränsningar eller lokala normer.

Socialstyrelsen har konstaterat att tillgången på många insatser minskat kraftigt nationellt över tid även om de i sin senaste lägesrapport ser tecken på att utvecklingen avstannat. Den minskade tillgången förklaras ofta genom förändrad praxis av hur LSS tillämpas.

Omsorgsnämnden har tidigare, 22 september 2025 § 81, gjort bedömningen att nämndens myndighetsutövning sker i enlighet med lagens intentioner och praxis. Med anledning av detta gjordes bedömningen att nämnden inte behövde ha några särskilda riktlinjer för LSS.

Erfarenheter från andra kommuner visar att riktlinjer, även när de varit avsedda som stöd, ofta fått en styrande funktion i praktiken. Länsstyrelsernas rapport Riktlinjer – till hjälp eller stjälp? (2007) samt Marie Cederschiölds högskolas rapport Kommunala riktlinjer för LSS-insatser (2024) visar samstämmigt att kommunala riktlinjer i många fall har innehållit generella begränsningar. Det har bland annat handlat om åldersgränser, maxnivåer för omfattning av insatser, eller geografiska avgränsningar. Sådana skrivningar har konstaterats stå i strid med LSS och har ökat risken för rättsosäkerhet.

För att säkerställa att omsorgsnämnden främjar och inte begränsar möjligheten för enskilda ska få LSS-insatser föreslås förvaltningen ges i uppdrag att ta fram riktlinjer för biståndsbedömning enligt LSS. Riktlinjerna ska återrapporteras till nämnden senast under våren 2026. I utredningen ska erfarenheten från andra kommuner beaktas för att minimera risken att riktlinjerna i sig leder till begränsningar. Arbetet ska ske i dialog med Funktionsrätt i Uppsala kommun.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet att ta fram riktlinjer sker inom budget. Riktlinjerna i sig kan komma att få ekonomiska konsekvenser vilka presenteras i samband med återrapportering av ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 20 november 2025

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör